8. SINIF 3. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ISPARTA Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Metinde yay ayraçla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.**

Haber fotoğrafçılığı bir haber ya da mesajı yaymak amacıyla yapılır ( ) Bu fotoğraflar genellikle televizyon ( ) dergi ( ) gazete ve internet haber siteleri gibi yerlerde yayımlanır ( ) Haber fotoğrafçıları ( ) haber değeri olan olayları fotoğraflarla anlatırlar ( ) Peki ( ) haber fotoğrafçısı olmak için ne yapmak gerekir ( )

2. Oktay Sinanoğlu 28 yaşında profesör olarak "Dünyanın En Genç Profesörü" unvanını almıştır. Sinanoğlu 1973 yılında Alexan der von Humbo ldt adına verilen bilim ödülünü alan ilk insandır. 1975 yılında da Japonya'nın ülke dışındaki bilim adamlarına verdiği en büyük ödül olan Japan's İnternational Outstanding Scientist ödülünü almıştır. Aynı yıl Türkiye Cumhuriyeti Profesörü unvanını almıştır.
Türkiye'de bulunduğu yıllarda Türkçe ve Türk Ulusal Kimliği üzerine çalışmalar yapmıştır. Türkçeyi korumakla ilgili birçok kitap yazmıştır. Bye bye Türkçe, Türkçe Giderse Türkiye Gider, Bir New York Rüyası.
Bu metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

3. **Verilen cümlelerde yüklemlerin altı çizilmiştir. Doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazınız.**

( ) Sarkaç, bir ipin ucuna bağlanan bir kütleyle oluşturulan <u>düzenektir.</u>

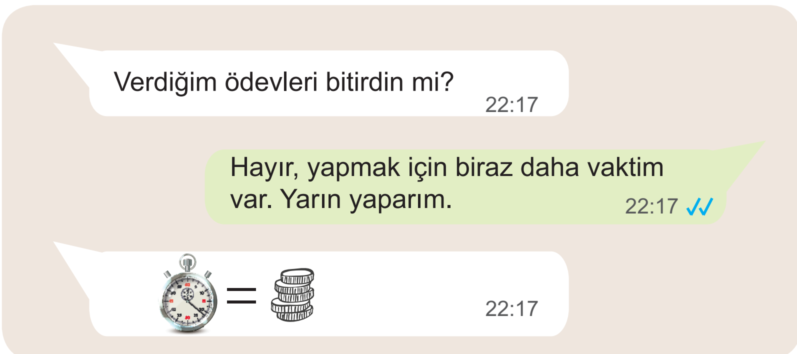
( ) Bir cisimde biriktiği kabul edilen enerjiye potansiyel enerji <u>denir.</u>

( ) Her cismin sürtünmesi <u>farklıdır.</u>

( ) Sürtünme kuvveti oluşur <u>iki yüzeyin birbirine temas ettiği yerde.</u>

( ) Bir düzenekte desteğin yerini <u>değiştirebileceğinizi</u> düşünün.

4. **Görselde bir öğretmen ve öğrencisinin karşılıklı mesajlaşması vardır. Son atılan mesaj öğretmene aittir. Öğretmen bu mesajıyla bir atasözünü anlatmak istemiştir. Bu atasözünü yazınız.**

5.

Bu görsele bakarak kar taneleri için söylenebilir olan cümlelere + işareti koyunuz.

( ) Kar taneleri birbirinin tıpatıp aynısı değildir.

( ) Kar taneleri simetrik şekillerden oluşmuştur.

( ) Kar tanelerinin yere düşme sıklığı farklıdır.

6. Arda 18 yaşındadır. “Farklı gezegenlerde olsaydın kaç yaşında olurdun?” sorusunun cevabını araştırmış. Merkür, Mars, Venüs, Uranüs ve Jüpiter gezegenlerinde kaç yaşında olabileceğini bulmuştur. Arda’nın yaptığı araştırma sonucu ile ilgili bilinenler şunlardır:
Uranüs, Arda’nın yaş olarak en küçük olduğu ikinci gezegendir.
Venüs’te; Merkür’de olduğundan küçük, Mars’ta olduğunda büyüktür.
Jüpiter’de Mars’ta olduğundan daha küçüktür.
Gezegenlerde yaşı en fazla 74, en az 1 olduğuna göre hangi gezegende yaşı 74 olur?

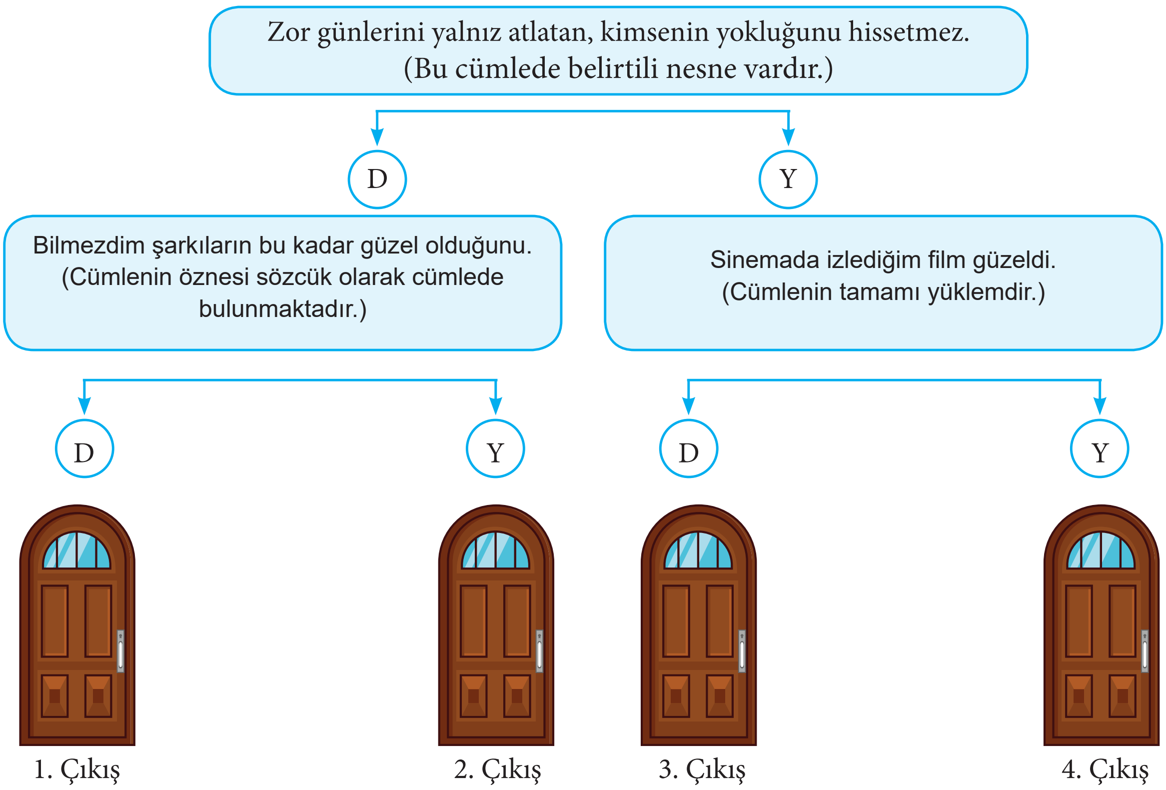
7. **Etkinlikteki cümlelerde geçen "bırakmak" sözcüğünün anlamları verilmiştir. Bu anlamlar doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.**

Sıra No	Cümle	Anlamı	D/Y
1	Mermer masaya bir yirmi beşlik bıraktı.	Düşürmek	
2	Gezmeyi haftaya bıraktık.	Bir işi başka bir zamana ertelemek	
3	Acaba eldivenlerimi nerede bıraktım?	Unutmak	
4	Onda anlamadığı işi ehline bırakmak meziyeti vardı.	Kendi işine son vermek	
5	Eşyamı size bırakacağım.	Korunmak için vermek	
6	Saçlarını omzuna bırakmış.	Saklamak	
7	Bizim komşu bütün malını Kızılay'a bırakmış.	Sahiplik hakkını başkasına vemek	
8	Bıraksam beyaz bir çift güvercin gibi uçarlar mı?	Özgürlük vermek	
9	Mahalle arasındaki küçük dükkânını bırakarak şehrin başka bir tarafında bir eve yerleşti.	Satmak	

8. Aşağıdaki cümlelerde koyu renkle yazılan bölümlerin, cümlenin hangi ögesi olduğunu yazınız..

	Cümleler	Ögesi
Örnek	Ağaçların altında saatlerce kitap okumayı çok **seviyordu.**	**Yüklem**
1	**Yeni aldığımız evi** annemle güzel bir şekilde temizledik.	
2	Çok geçmeden olay yerine **akrabaları ve komşuları** akın etti.	
3	**Eski komşumuz** bahçeli evini satmayı düşünmüyormuş.	
4	**Akla karayı seçtim** kitaptaki ilk soruyu çözerken.	
5	Babam, **bu şehrin eskiden beri en iyi diş doktoruymuş.**	
6	**Türkçe**, dünyanın en eski, en güzel dillerinden biridir.	
7	Dün **trenin penceresinden** seyrettim el sallayan çocukları.	
8	O anı hatırlayınca gözlerimden **iki damla yaş** düştü.	
10	Arkadaşıma doğum gününde hediye etmek için **güzel bir kitap** aldım.	
11	Sayısız kitabın bulunduğu bu kütüphaneyi geçen yüzyılın başlarında **Avrupalı bilim adamları** ziyaret etmişler.	

9. Aşağıdaki cümlelerle ile ilgili verilen bilgilerin doğru olanlarını takip edersek kaç numaralı çıkış kapısına varırız?

10. **Verilen paragraflarda hangi düşünceyi geliştirme yolu veya yollarının kullanıldığını bularak belirtilen yere yazınız.**

Merak olmadan bilim olmaz. Yeni kavramların ve yeni teorilerin gelişmesini sağlayan insanın merak duygusudur. Albert Einstein kendinden bahsederken "Hiçbir özel yeteneğim yok; yalnızca merak tutkusu olan bir insanım." demiştir.

Başarılı insanları diğerlerinden ayıran önemli özelliklerden biri zekâlarından çok, ne kadar meraklı bir insan olduklarıdır. Merak dürtüsü, hem insanın hem de bilimin ilerlemesinin itici gücüdür. Merak eden insan, merak etmeyenden daha çok kendini geliştirebilir.

İnsanlık tarihindeki bütün keşifler ve buluşlar merak sayesinde olmuştur. İnsanlar gördüklerinin ötesini merak ettikleri için dünyanın yuvarlak olduğunu, güneşin neden akşamları kaybolduğunu ve dünyanın döndüğünü keşfetmişlerdir.

Merak, yaşamımıza anlam katan, bireyi bilmeye karşı motive ederek öğrenmeyi kolaylaştıran, bilişsel süreçlerde haz mekanizmalarımızı uyaran, yaratıcığın lokomotifi olan ve nihayetinde uygarlıkları geliştiren fonksiyonel bir mekanizmadır. Ya da insanı insanlaştıran yaşam enerjisidir.

Her biri keşfedilmeyi bekleyen birer yıldız olan çocuklar, bazen cevaplanması zor sorular sorarlar. Ama onların bu merak dürtülerine ilgisiz kalan çevre, onların bu dürtülerini köreltir. Çocuklar zamanla özgünlüklerini kaybedip büyükler gibi sıradanlaşırlar.

Türkiye PİSA' da OECD ülkeleri ortalamalarına yaklaştı. 2015'te 72 ülke arasından, fende 51. iken 39. sıraya yükseldi. Matematikte üç yıl önceki testte 48. sırada iken 42. sıraya çıkan Türkiye okuduğunu anlamada 49. sıradan 40. sıraya yükseldi.

11. **Tabloda verilen cümlelerin ilgili olduğu alanı işaretleyiniz.**

	Cümleler	Amaç-Sonuç	Neden-Sonuç	Koşul-Sonuç
1	Merakın yeşertilmesi için öğrenciler soru sormaya cesaretlendirilmelidir.	X		
2	Merak etmezsen kendini geliştiremezsin.			
3	Öğrenmek istiyorsanız merak edin; öğretmek istiyorsanız merak ettirin!			
4	Merak duygusu körelen insanın hayatla bağı kopar.			
5	Düşünmeyi artırmak için düşünülecek konulara merak uyandırmak gerekiyor.			
6	Ne kadar düşünüyorsak o kadar merak ederiz; ne kadar merak ediyorsak o denli düşünürüz.			
7	Soru soran konuyla ilgili bir şeyleri merak ettiği için sorar.			
8	İnsan; zihnindeki sorulara, belirsizliklere ve çelişkilere son vermek için çaba gösterir.			
9	Çocukların merak duyguları arttığı için daha çok araştırdılar.			

12. **Verilen atasözlerini, anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.**

Atasözleri				Anlamları
Bugünün işini yarına bırakma.	1	1-A	A	Yapılması gereken bir işin ertesi güne bırakılması iyi değildir.
Bilmemek ayıp değil öğrenmemek ayıptır.	2		B	Hayvan öldüğünde geriye onun için kullanılan nesneler kalır, insanlar öldüğünde ise yaptıkları eserler arkasında kalacaktır.
Bilgisiz insan meyvesiz ağaca benzer.	3		C	İnsanlar, yokluğunu çektikleri şeyler için olmayacak hayaller, düşler kurar.
Her düşüş, bir öğreniş.	4		D	İnsanın her şeyi bilmemesi kusur değildir ama bilmediği bir işi öğrenmeden yapmaya kalkışması kusurdur.
Hayvan ölür semeri kalır, insan ölür eseri kalır.	5		E	Okuyup bilgi sahibi olmayan cahil kişiler, meyvesiz ağaçlar gibi insanlığa fayda sağlamazlar.
Aç tavuk kendini arpa ambarında sanır.	6		F	Kişi her yanlış davranışının acı sonucundan bir ders almalıdır.

13. Verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramlar ile doldurunuz.

özne	gov	çizgi roman
makale	nesne	tanımlama
haber yazısı	fıkra	kişiler
ana fikir		

- ► Bir dizi çizimden ya da karikatürden oluşan gazete ve dergilerde bölüm bölüm ya da kitap biçiminde yayımlanan romana ………………….. denir.
- ► İnternette gezindiğiniz vakit bazı sitelerin diğerlerinden farklı olarak uzantılara ya da kısaltmalara (gov, edu, org vb.) sahip olduklarını görürsünüz. Hükümet kuruluşları tarafından kullanılan web uzantısına ………………….. denir.
- ► Cümle içinde yüklemlerin bildirdiği işi yapan insanları ya da varlıkları belirten cümle ögesine ………………….. denir.
- ► Bir varlığın, bir kavramın ne olduğunu, ne anlama geldiğini açıklamaya, belirtmeye ………………….. denir.
- ► Herhangi bir konuda bilgi vermek, bir gerçeği ortaya koymak, bir tezi kanıtlamak veya bir düşünceyi savunmak amacıyla kaleme alınan yazılara ………………….. denir.
- ► Yazarın günlük olaylar hakkındaki görüşlerini, düşüncelerini ayrıntılara inmeden anlattığı gazete ve dergilerde yayımlanan kısa düşünce yazılarına ………………….. denir.
- ► Bir parçada, metinde ya da paragrafta anlatılmak istenen asıl düşünceye, verilmek istenen asıl mesaja ………………….. denir.
- ► Cümlede yüklemin bildirdiği ve öznenin yaptığı işten etkilenen ögeye ………………….. denir.
- ► Toplumda veya tabiatta meydana gelen çeşitli olay, durumla ilgili bilgilerin halka duyurulması amacıyla hazırlanan yazılara ………………….. denir.
- ► Bir olay yazısında olayın oluşmasında etkili olan ya da olayı yaşayan insanlara ………………….. denir.

14. Aşağıdaki cümlelerde soru sözcükleri hangi ögeyi buldurmaya yöneliktir?

Elimdekinin ne olduğunu **kim** söyleyecek?	**Özne**
Annesi çocuğa Antalya'dan **ne** getirmiş?	
Yarın okulda **kimi** göreceksiniz?	
İki gündür aradığın gömlek **neredeymiş**?	
Okulun en çalışkan öğrencisi **kimdi**?	
Ankara'dan sonra **nereye** gidecekler?	
Bu ürünü **nereden** temin edebilirim?	
O dağın zirvesine çıktığında ilk **neyi** gördün?	
Okuma dersinde **hangi** kitabı okuyorsun?	
Okula gelen yeni öğretmen **nereliymiş**?	
Herkesin hayran olduğu arabayı **kimden** aldın?	
Amcasının geleceğini **kime** haber verdin?	
Çocuklar oyun oynasın diye babası çocukları **nereye** götürdü?	

15. Verilen cümlelerin ögelerini bulunuz.

-Büyük denizci Piri Reis'in Osmanlı'nın denizci kenti olan Gelibolu'da doğduğu kabul edilmektedir.

-Bilim insanı Marie CURİE (Mari KURİ)'nin hayatını konu edinen bir kitap okudum.

-Yeni satın aldığımız yazılım programı işimizi kolaylaştıracak.

-Ticari olmayan bir organizasyon tarafından yürütülen Mars One (Mars Van) projesi Mars üzerinde ilk insan kolonisini kurmayı amaçlıyor.

16. Karışık olarak verilen sözcükleri istenilen öge dizilişine uygun cümleler haline getiriniz.

Örnek:

aradığı konuyu- gösterdi- bilgisayar görevlisi- kendi- bilgisayarında

nesne / özne / yüklem

Kendi bilgisayarında aradığı konuyu bilgisayar görevlisi gösterdi.

insanlara- teknoloji- üreten- firmalar- gösteriyor- kolaylık

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

....

doğdu- Savur- ilçesinde- Aziz Sancar- Mardin'in

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

....

edenlerdir-hizmet- bilime- taht- gönlünde- insanların- kuranlar

özne / yüklem

....

iyimserlerle- kötümserlerin- oranı- gücüne- manevi- insanın- bağlıdır

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

....

17. Metinlerde kullanılan düşünceyi geliştirme yolu veya yollarını altlarına yazınız.

Bilimin gelişmesi 1800'lü yıllarda keşiflerin yönünü değiştirdi. Birçok gezgin bilimsel araştırmalar yapmak amacıyla yolculuklara çıktı. Ünlü kaptan James Cook (Ceymis Kuk) Büyük Okyanus'ta pek çok yolculuk gerçekleştirdi ve deniz haritaları hazırladı. Doğa bilimcisi Alexsander Von Humbolt (Aleksandıe Von Humbolt) Güney Amerika'nın kuzeybatısında kelebekler, bitkiler ve yer bilim üzerine keşifler yaptı.

(…………………………………………………………..)

Dünya her geçen gün yeni teknolojik araç gereçlerle donatılmaktadır. Bu gelişmeler hayatımıza sayısız fayda sağlamaktadır. Bununla birlikte teknoloji kullanımı üzerindeki kontrolümüzü kaybetmememiz gerekmektedir. Teknolojik ürünleri kullanırken ölçüsüz ve sınırsız kullanırsak sağlığımızı kaybederiz, ailemizin üyeleriyle ve diğer insanlarla ilişkilerimizde ciddi sorunlar yaşarız. İşte bu duruma "teknoloji bağımlılığı" denir.

(……………………………………………………………)

Günümüzde TÜİK kayıtlarına göre kimya sektörü girişimcilerinin %38,6'sı İstanbul, %6,6'sı İzmir, %6,5'i Ankara, %5,4'ü Bursa'da yer almaktadır. Bu iller kimya sektörü ihracatının yaklaşık %57'sini oluşturmaktadır. Kimya sektöründe faaliyet gösteren tesislerin yaklaşık %96'sı küçük ölçekli, %2,5'i orta ölçekli ve %1,5'i büyük ölçekli işletmelerdir.

(……………………………………..........................…...)

Bulutlar arasında atlayıp sıçrayan dev elektrik kıvılcımlarına şimşek denir. Bu kıvılcım yeryüzüne, mesela bir binanın, bir tarlanın ortasındaki yaşlı bir armut ağacına ve yağmurdan korunmak için o ağacın altına sığınmış gariban bir çobanın yakınında bir yerlere düşerse yıldırım olur. İşte, şimşek ile yıldırım arasındaki fark budur: Şimşek çakar, yıldırım düşer.

(…………………………………………………………….)

18. Verilen cümlelerin başına amaç-sonuç anlamı taşıyorsa (A) sebep-sonuç anlamı taşıyorsa (S), koşul-sonuç anlamı varsa (K) yazınız

(   ) Hayatı iyi karşılamanın sırrını bulabilmek için her şeyden önce gülümsemeyi öğrenmeliyiz.

(   ) Güler yüz her şeyden önce insana cesaret verir çünkü güler yüzlü insanlar her kusuru hoş gören, affeden insanlardır.

(   ) Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdaki asık bir suratla sizi dinlediği için konuşma hevesiniz kırılır.

(   ) Karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbete renk kattığını görürseniz konuştukça konuşasınız gelir.

(   ) Bir çocuğun her kusuru yapabileceğini ve bütün bu kusurların affedilmeye layık olduğunu önceden kabul ettiğimiz için çocuk karşısında gülümser bir yüz takınırız.

(   ) Bu dünya öyle çatık kaşla dolaşmaya, başkalarının kalbini kırmaya değer bir dünya olmadığından güler yüzlü insanlar arasında yaşayanların hayatı daha tatlıdır.

19. Fen bilgisi dersinde "Çevre ve Geri Dönüşüm" ile ilgili yaptığı araştırmayı arkadaşlarına sunan Arif, kaynak bölümüne gelince http://www.csb.gov.tr adresini kullandığını özellikle vurgulamıştır.

Bu konuda Arif'in vermek istediği mesaj nedir?

....

....

Bilimsel konularda araştırma yaparken hangi internet uzantılarını kullanmalıyız? Neden?

....

....

20. Verilen ifadeleri örnekteki gibi koşul-sonuç oluşturacak şekilde birleştirerek tek cümle haline getiriniz.

Koşul	Sonuç
Trafik sorununa çözüm bulunmalı.	Kelime hazinem ve hayal gücüm gelişiyor.
Düzenli bir şekilde kitap okuyorum.	Toplum içinde saygınlığımız artacaktır.
Çevremizi temiz tutmamız gerekiyor.	Öğretmenlerimiz bize her konuda yardımcı olabilirler.
Her öğrenci okul kurallarına uymalıdır.	Daha düzenli bir şehirde yaşayabiliriz.
Öğretmenlerimizle iletişim içinde olmalıyız.	Okulumuzda güvenli ve huzurlu bir ortam oluşur.
İnsanlara karşılı saygılı ve dürüst davranmalıyız.	Doğanın dengesi korunmuş olacak.

1. Trafik sorununa çözüm bulursak daha düzenli bir şehirde yaşayabiliriz.

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

21. Einstein’ın (Aynştayn) yaşamında dönüm noktası olan olaylardan biri, daha beş yaşındayken babasının ona bir pusula armağan etmesiydi. Einstein, bu basit aygıttan çok etkilenmişti. Babası onun doğaya olan ilgisini desteklerken annesi de özellikle müziğe olan ilgisini destekledi. Amcasının ona verdiği bir buhar makinesi de onu aynı ölçüde etkilemişti.

Metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri bularak belirtilen alana yazınız.

....................................: Bir olayın yeni bir duruma geçme zamanı

....................................: Kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi, tabiat, natür

....................................: Etkiye uğramak, müteessir olmak

....................................: Arka olmak, arka çıkmak

....................................: Isı etkisiyle sıvıların ve bazı katıların dönüştükleri gaz durumu

....................................: Birini sevindirmek, mutlu etmek, onurlandırmak, kutlamak için veya anı olarak verilen şey, hediye

....................................: Üzerinde kuzey güney doğrultusunu gösteren bir mıknatıs iğnesi bulunan ve yön tespit etmek için kullanılan kadranlı araç, yön belirteci

22. **Verilen cümlelerden ögelerine ayırmada yanlışlık yapılanlara (Y), doğru olanlara (D) yazınız.**

	Cümleler	Doğru	Yanlış
1	Ali/ birkaç fesleğen yaprağını /kokladı.		
2	Cesaret,/ korkuya direnmek ve ona/ galip gelmektir.		
3	Kardeşi /yorgandan/ dışarıda kalan ayaklarını /gıdıkladı.		
4	Evin küçük bahçesindeki saksıların içinde/ fesleğenler/ vardı.		
5	Kızarmış ekmek kokan odada/ çaydanlık /kaynardı.		

23. **Aşağıda verilen öge dizilişlerine uygun cümleler yazınız.**

1. Özne/ Yüklem

....

2. Belirtili Nesne/ Özne/ Yer Tamlayıcısı / Yüklem

....

3. Yüklem/ Belirtisiz Nesne/ Yer Tamlayıcısı/ Özne

....

4. Yer Tamlayıcısı /Yer Tamlayıcısı/ Yüklem/ Özne

....

5. Belirtili Nesne/Yer Tamlayıcısı/ Yüklem/

....

24.

I. Biri gelinceye değin bir yerde kalmak, durmak
II. Süre tanımak, acele etmemek
III. Aramak, istemek

"Beklemek" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?**

A) İkramın sebebini anlamak için telaşsız bekledi.
B) Ben de seni burada dünden beri bekliyordum.
C) Yeni gelen eşyaları gözlerini dört açarak bekledi.
D) Tecrübeli denizcinin muhakkak bir beklediği var.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "temizlik" kavramını anlatan bir söz kullanılmamıştır?

A) Annem bayramdan önce evin her yanını silip süpürürdü.
B) Kendini temize çıkartmak için üstünün aranmasını istedi.
C) Teyzem çok titiz bir kadındı, evinin her tarafına bal dök yala.
D) Hiç beklemeden kar gibi çamaşırları serip eve döndü.

26. Nesne, cümlede öznenin yaptığı işten etkilenen ögedir. Yükleme sorulan "**neyi, kimi ve ne?**" sorularına cevap veren sözcük ya da sözcük gruplarıdır. Belirtili nesne, yükleme belirtme hâl ekiyle (-i) bağlanır.

Bu filmi mutlaka izlemeliyim. (neyi izlemeliyim?) (belirtili nesne)

"-i" belirtme hâl ekini almayan, yükleme sorulan **"ne?"** sorusuna cevap veren sözcükler, belirtisiz nesne olur. Adam bir koli taşıyordu.
(belirtisiz nesne)

Bu bilgiye göre seçeneklerin hangisinde belirtili nesne kullanılmıştır?

A) Yağmur bastırınca herkes birbirine bakmadan içeri kaçtı.
B) Kırmızı dövmelerle işlendi göğsümüze karlı dağların şanlı bayrağı.
C) Kardeşim, annemin hediye ettiği kolyeyi sokakta kaybetmiş.
D) Her sanatçı başlangıçta büyük sanatçıları taklit ederek işe başlar.

27. Eleştiri; bir yapıtın, bir insanın veya bir durumun doğru ya da yanlış yönlerini belirten cümlelerdir. Bir kişinin, kendi davranışlarına getirdiği olumlu veya olumsuz eleştirilere öz eleştiri denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde öz eleştiri içeren bir tutum vardır?

A) Akılları pazara çıkarmışlar, herkes kendi aklını almış.
B) İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
C) İnsan kendini beğenmezse çatlar.
D) Kimse yoğurdum ekşi demez.

28. Bir yazarın belirli bir konudaki düşüncelerini belli kanıtlar, belgeler ve inandırıcı veriler kullanarak okuyucuya kabul ettirmeye çalıştığı öğretici yazılara **makale** denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı örneklendiren bir metindir?

A) Orta Çağ boyunca yetişmiş en büyük Müslüman düşünürlerden olan İbn-i Sina'nın El Kanun fit- Tıp adlı eseri uzun yıllar boyunca akademilerde ders kitabı olarak okutulmuştur. Orta Çağ biliminin henüz Yunan düşünürlerle tanışmadığı bir dönemde Müslümanların yazdığı El Kanun fit-Tıp gibi eserler bilgeliği Avrupa'ya taşıyordu. Tıp alanındaki neredeyse en meşhur kitaplardan birisi olan bu eser tüm Orta çağ boyunca batı dillerine çevrilmiştir. Bu eserin önerdikleri denendi, yanlışları gözlendi ve tıp bilimi böylece deney ve akıl yürütmenin evrensel nitelikleri üzerinde yükseldi.

B) Kitaptan korkmak, insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. "Bırak, senin yerine ben düşünüyorum!" demekle, "Falan kitabı okuma!" demek arasında hiçbir fark yoktur. Ondan mahrum edilen insan, kendiliğinden bir paçavra hâline düşer. Şüphesiz insanı korumamız lâzım gelen vaziyetler vardır. Orta Çağ'dan bugüne kadar gelen zaman içinde insanlığın belki en büyük kazancı bu basit hakikati anlamasıdır.

C) İzmir Saat Kulesi'ne gitmeye karar verdik. Mersin'den kendi arabamız ile akşamüzeri yola çıktık. Sabah İzmir'deydik. İzmir'de gitmek istediğimiz belki de tek yer Saat Kulesi idi. Çünkü daha önce çoğu kez İzmir'e gelmiştik ama bir türlü Saat Kulesi'ne gidememiştik. Tüm ihtişamı ile Kule karşımızda duruyordu. Bu yapının etrafı beyaz mermerden, diğer bölümleri kesme taştan yapılmıştı. Üçer çeşmesi ile kurnası, ortasında da fıskiyeleri vardı. Ay yıldız kabartmalar mükemmel ötesiydi.

D) Martılardan söz etmiyorum. Onları sayısız çığrış ve çırpınışlarıyla kıyılarda görür, durur ve görmesini de severiz. Ama o bildiğimiz martılardan çok daha büyük ve kanatları çok daha uzun bir açık deniz martısı var dır. Onlara Güney Akdeniz' de "miho" derler. İşte onlardan söz etmek istiyorum. Sanki kuş değildir kanatlanmış bir köpük parçası -ne bileyim- bir ıssızlık parçasıdır. Denizin o hırlayan uçurumları, tepetaklak dönmüş Nigara Şelaleleri gibi havaya yükselirken onlara gün doğdu demektir.

29. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu açıklamaya göre,

I. Isparta Gülü; pembe renkli, yarım katmerli ve kuvvetli kokulu çiçekler açan, çok yıllık, dikenli ve kışa dayanımı yüksek bir bitkidir.

II. Kayseri Pastırması, sığır etinin belirli işlemlerden geçirildikten sonra çemen ile kaplanmasıyla oluşan yiyecektir.

III. Burdur 'da asırlardır yapılan, lezzeti yurt çapında bilinen, yağ ve katkı maddesi içermeyen Burdur ceviz ezmesi tok tuttuğu için özellikle sahurda tüketilir .

numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

30.

► Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

► Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

► İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra noktalı virgül konur.

Bu açıklamalara göre aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgülün kullanımıyla ilgili <u>yanlışlık</u> yapılmıştır?

A) Yeni usul şiirimiz; zevksiz, köksüz, acemice görünüyordu.
B) Sanatın insanlık için çok önemli bir amacı vardır; yenilik.
C) Pazardan elma, armut, portakal; domates, marul aldım.
D) Kel ölür, sırma saçlı olur; kör ölür, badem gözlü olur.

Isparta Ölçme Değerlendirme Merkezi

31. Yazar "Şaşırtıcı Gezginler" adlı kitabında doğduğu şehrin büyülü ortamından söz ediyor.

Bu cümlenin yüklemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) ediyor.
B) söz ediyor.
C) şehrin büyülü ortamından söz ediyor.
D) doğduğu şehrin büyülü ortamından söz ediyor.

32. Hayvanlar zaman zaman birbiriyle iletişim kurarlar. Onların konuşma dilinde bizim kullandığımız a, b, c, … yok elbette. Bu nedenle "Tak tak, kim o?" ya da "Burası benim evim, çabuk git buradan!" gibi konuşmaların hayvanlar arasında geçmesi düşünülemez. Ancak her ne kadar bizim kullandığımız dili kullanmasalar da kendi aralarında farklı yöntemlerle iletişim kurarlar. Kedimiz ya da köpeğimiz yerde şımarıkça yuvarlandığında "Hadi beni sev biraz." ya da önümüze oyuncağını getirip bıraktığında "Sen at, ben de koşup getireyim." demek istemektedir.

Bu metinde vurgulanmak istenen düşünce hangisidir?

A) Hayvanlar da iletişim kurarlar.
B) İnsanlar da hayvanlarla iletişim kurmak için çaba harcarlar.
C) Hayvanları anlamak için kedi ya da köpek beslemeliyiz.
D) Sevgi dili canlılar arasında anlaşmayı sağlar.

33.

Bilim öğrenmek için yurt dışına gidin. Ama ülkenize dönün. Ben hayatımın büyük bir bölümünü ülkemi, ailemi özleyerek geçirdim. Bu öyle zor ki! Kendi ülkenize dönün! Kavgayı değil, birbirinize sevgi ve saygı ile davranmayı tercih edin. Ülkenize ve milletinize ışık olun.

Metinden hareketle hangi yargıya <u>ulaşamayız?</u>

A) Bilim sadece yurt dışında öğrenilebilir.
B) Kendimizi geliştirmeli ve ülkemize hizmet etmeliyiz.
C) Daima iyi ve güzellikten yana olmalı öyle yaşamalıyız.
D) İnsan sevdiklerinden ayrı düşünce onlara hasret duyar.

34. Düşünceyi etkili biçimde ifade etmek için düşünceyi geliştirme yollarından yararlanmamız gerekir.

- ► En az iki unsurun benzer ya da farklı yönlerinin kıyaslanması karşılaştırmadır.
- ► Düşünceyi inandırıcı kılmanın yollarından biri de sayısal verilerden yararlanmadır.
- ► Bir kavram ya da olayın belirgin özellikleriyle tanıtılması tanımlamadır.

Burada belirtilen düşünceyi geliştirme yollarının tamamı seçeneklerin hangisinde kullanılmıştır?

A) Günümüzde teknolojik alandaki hızlı gelişmeler insanların yaşam biçimini köklü ve kalıcı biçimde değiştirmiştir. Söz konusu değişim hem tüketici hem de işletme açısından birçok kolaylığı da beraberinde getirmiştir. Bilgisayar ve akıllı telefonların hayatımıza girmesi ile bu değişim daha da hızlanmış, beklenmedik şekilde toplumdaki aile ilişkilerini, sosyal hayat alışkanlıklarını, alışveriş biçimlerini, gazete okuma davranışlarını ve hatta bakkaldan ekmek alma şeklini bile değiştirmiştir.

B) Ben 45 yıllık yaşamımda her okuduğum romanda asıl kendime yaklaştığıma inanıyorum. Her biri çok yanlı gerçeğimizi açar bana. Neden söz ederse etsin beni, başkalarını, yaşamayı tanıtır. Balzac “Eugenie Grandef” i yazmasaydı gecem gündüzüm bencillerle geçtiği hâlde nereden bilecektim bencilliği? “Kızıl ile Kara” olmasaydı benim de öz geçmişimden haberim olmayacaktı.

C) Teknoloji bağımlılığı; telefon, bilgisayar, akıllı cihazlar ve oyun konsolları gibi dijital aygıtların, aşırı ve kontrolsüz kullanımına denir. Genel istatistik verilerine göre ABD’de her 8 vatandaştan 1’i teknoloji bağımlısı olarak hayatını sürdürmektedir. Ülkemize ilişkin 2015 yılı raporlarında ülke nüfusunun yüzde 55.9’unun internet kullandığı görülmektedir. Bağımlılık konusunda ABD’den daha iyiyiz.

D) Arı, on binlerce yıldır aynı işi en kusursuz biçimde yapar: Düzgün, geometrik ölçülerle peteğini örer ve topladığı binbir çiçek tozundan, bir kimya laboratuvarının imbiklerinden daha üstün biçimde balını süzer. Oysa insanoğlu uğraştığı on binlerce işi binlerce yıldır giderek geliştirmekte ve hâlâ en kusursuza ulaşmaya çalışmaktadır.

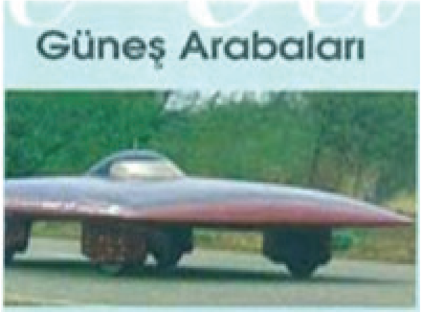
35.

	TEKNOLOJİNİN YARALARI		TEKNOLOJİNİN ZARARLARI
I	Amerikan Cornell Üniversitesinden Prof. Tomoe Kanaya, farklı ırklardan ve farklı sosyal gruplardan 9 bin öğrenci üzerinde yaptığı bir araştırmaya göre mevcut neslin zeka seviyeleri, bir önceki nesilden yüksek çıkmıştır.	A	Bilgisayar, telefon, tablet gibi teknolojik cihazların başında fazla vakit geçirmek dikkat dağınıklığı gibi problemlere neden oluyor.
II	Hafızasını geliştirmek isteyen çocuklar için hafıza oyunları, dikkatini geliştirmek isteyen çocuklar için dikkat oyunları ve çok daha fazlası teknoloji sayesinde her an elimizin altında.	B	İnternet sayesinde artık her evde uçsuz bucaksız bir kütüphane var. Çocuklar, merak ettikleri konularda geniş araştırmalar yapabiliyorlar.
III	Yabancı dil öğreten uygulamalar, ders verici çizgi filmler, matematiksel işlemlerde pratik yaptıran oyun ve uygulamalar çocukların erişimine her an açıktır.	C	Bilgisayar başında çok fazla oyun oynayan çocuğun, gerçek hayattan kopması sonucu sosyal becerileri zayıflıyor.
IV	Teknoloji bağımlısı olan bir çocuk; internette video izlemediği her an, bilgisayarda oyun oynamadığı her an kendini mutsuz hissediyor.	D	Şiddet ögeleri içeren video veya oyunları tükettiklerinde öfkeli çocuklara dönüşebiliyorlar.

Bu tabloyu incelediğimizde kaç numaralı bilgiler yer değiştirmelidir?

A) I ile C B) II ile D C) III ile A D) IV ile B

36.

Güneş enerjisiyle çalışan otomobiller arasında yapılan 5. Dünya Şampiyonası'nı, ev sahibi Avustralya'dan katılan bir ekip kazandı. Yarışmaya 15 ülkeden 39 araç katıldı. Birinci gelen Aurora 101 adlı otomobil 3000 kilometrelik parkuru 45 saatte tamamladı. Geniş gövdesi üzerinde dizili güneş pilleriyle çalışan aracın yaptığı hız saatte ortalama 72 kilometredir. Güneş pilleri güneşten gelen ışığı elektrik enerjisine çevirir. Bu teknoloji uzay araçlarına ve uydulara da enerji sağlar.

Bu metinden aşağıdakilerden hangisine ulaşılır?

A) Şampiyonanın düzenlenme amacına
B) Şampiyonaya katılan ülkelere
C) Güneş enerjisiyle çalışan araçların üretilme amacına
D) Güneş pillerinin farklı kullanım alanlarının olduğuna

37. Katkı maddelerinin en belirleyici özelliği tek başına gıda olarak tüketilmemesidir. Katkı maddeleri doğal ya da yapay olabilir. Doğal katkı maddeleri adından da anlaşılabileceği gibi doğada bulunur. Yapay katkı maddeleri ise doğada bulunmaz ve tamamen insan yapımıdır.

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kültür aktarma
B) Bilgilendirme
C) Eğlendirme
D) İkna etme

38. Zayıf bir kalp ve dolaşım sistemi, kişilerin günlük etkinlikleri yerine getirmelerini yaş ilerledikçe engellemeye başlar. Bu nedenle sağlığımız açısından, kalp-dolaşım sisteminin geliştirilmesi çok önemlidir. Dinlenme sırasında kalp atış hızının yavaş olması, kalp-dolaşım sisteminin sağlıklı olduğunu gösterir. Ergenlik döneminde olanlar ve genç yetişkinler için ortalama kalp atış hızı dakikada 70-80 arasıdır. Hareketli bir yaşam sürenlerde bu hız artabilir. Kalp atış hızını geliştirmek için yalnızca bir egzersizi, yaşam boyunca düzenli olarak yapmak yeterlidir. Yarışmalara katılmak gibi bir isteği olmayan, ancak formda kalmayı isteyenler için 20 dakikadan az olmamak koşuluyla haftada en az üç gün kesintisiz yürümek ya da koşmak uygun olur. Bunu yaparken hızı doğru ayarlamak gerekir.

Bu metne getirilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Spor ve Hız
B) Gündelik Yaşam
C) Kalbimiz ve Spor
D) Form Tutmak

39. Bir haftadır tüm sınıf Arda için hazırlık yapıyordu. Ona sürpriz bir doğum günü yapmak istiyorduk. Anne, babaları bile işin içine katmış, hummalı bir hazırlık içine girmiştik. Derken beklenen gün geldi. Sıra Arda'yı akşamki doğum gününe çağırmaya gelmişti. Bu görevi bana verdiler. İşim o kadar zordu ki hem Arda'ya hazırlıkların onun için olduğunu hissettirmemeliydim hem de onu gelmeye ikna etmeliydim. Arda tüm ısrarlarıma rağmen gelmemekte direniyordu. Konuşmamıza şahit olan arkadaşlarımla beraber ne söylesek fayda etmiyordu. Sonunda dayanamayıp "Ne yani onca hazırlık boşa mı gidecek." dedim. Arda, bir şeyler sezmiş gözlerle yüzüme bakarken yanımdaki arkadaşım yine " …"diyerek olayı özetledi.

Bu metinde boş bırakılan yere hangisi <u>getirilemez?</u>

A) Pot kırdın.
B) Çam devirdin.
C) Gaf yaptın.
D) Iska geçtin.

40. Yurt içinde ve yurt dışında yüzlerce ödül aldı, ...

Bu cümle hangisiyle tamamlanırsa cümlede sebep-sonuç ilişkisi ortaya çıkar?

A) “Kültür Sanat Elçisi” olarak anılır oldu.

B) iki yüze yakın şarkısı vardır.

C) müziğe küçük yaşlardan itibaren ilgi duymuştu.

D) 1999’da kalp krizi geçirerek hayata veda etti.

41. Ünlü fizikçi Stephen Hawking anılarında, kara deliğin (uzayda yol alan hiçbir maddenin kaçamayacağı kadar büyük alan) her şeyi yutmak yerine içerisinden bir şeyler çıkarttığını ileri süren öğrencisinin bu fikrinden rahatsız olduğunu anlatır. Hatta bu fikrin doğru olmadığını ileri süren bir makale yazdığını söyler. Öğrencisi de fikrinde emin olmadığı için bir makale yazamaz. Bu olaydan birkaç sene sonra Hawking öğrencisinin ileri sürdüğü ve o zaman kendisinin bile kabul etmediği bu fikrin doğru olduğunu matematiksel olarak ispatlar. Hawking kendisini kara delikler konusunda ünlü yapan bu buluşta öğrencisine haksızlık yaptığını hayat hikâyesini yazdığı kitabında özellikle vurgular. Bu olay bir bilim insanının … özelliğine sahip olması gerektiğini gösterir.

Bu metinde boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) tecrübeli olma

B) meraklı olma

C) bilimsel olma

D) dürüst olma

42. İnternet sitesi açmak için genelde şu uzantıları kullanırız: org. / net. / gov. / com. / edu. / net.
Fakat çok azımız internet uzantıları hakkında detaylı bilgiye sahip. Genelde insanlar kullandıkları internet uzantılarının nasıl ve nerede oluşturulduğunu araştırmazlar. Bilgiye ulaşmak için rastgele bir siteye girerler.
Oysa en güvenilir bilgi resmi uzantılardadır.
Uzantıların anlamları şu şekildedir:
gov. : Devlet kuruluşları içindir.
edu. :Üniversiteler içindir.
org. :Dernekler ve organizasyonlar içindir.
com.: Ticari amaçlı kuruluşlar içindir.
net. :Çalışma alanı internet olan kuruluşlar içindir.

Bu bilgilere göre “süzmek” **sözcüğünün anlamını öğrenmek isteyen bir öğrenci en güvenilir bilgiye hangi siteden ulaşır?**

A) https://www.kelimeler.com

B) https://dilim.net

C) www.tdk.gov.tr.

D) www.sözcük.com

43. Nesne, cümlede öznenin yaptığı “eylemden” etkilenen ögedir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde nesne kullanılmıştır?

A) Yaşlı balıkçı, şaşkınlıkla izlediği bu olaya daha fazla dayanamadı.

B) Tomurcuk derdinde olmayan ağaç odundur, demiş Necip Fazıl.

C) Nereye gittiğini bilen adam bütün dünyaya yön verir.

D) Dalgalar ve rüzgarlar daima yetenekli denizcilerin yanındadır.

44. Bizde pek çok akademisyen memur gibidir. Girer bir üniversiteye, oradan emekli olur. Zaten gidecek yeri de yoktur, orada kalır. Ama bu sıkıntılı bir haldir. İnsanı baltalar, <u>işi baltalar.</u> Neticede değişik yerler tanımak, değişik gruplara girmek lazım.

Bu metindeki altı çizili sözcük grubu ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir işte çok çalışarak yorulmak, alın teri dökmek

B) Bir olay veya durumu gereğinden fazla önemsemek

C) Bir işe gereğinden fazla bağlanıp diğer fırsatları kaçırmak

D) Bir işi bilinçli olarak bozup zarara yol açan davranışta bulunmak

45.

GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

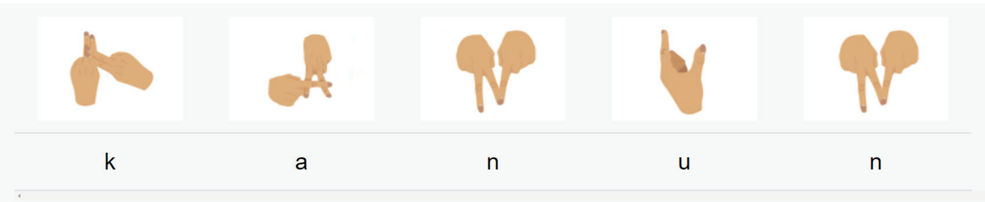
kanun (I)
(ka:nu:nu), Arapça ḳānūn
1. isim, hukuk Yasa.

2. isim Geçerli olan kural:
"Dünyanın en büyük kanunu, nefsini müdafaa ve muhafaza etmek için karnını doyurmaktır." - Abdülhak Şinasi Hisar

kanun (II)
isim, müzik, (ka:nu:nu), Arapça ḳānūn
Dikdörtgen biçiminde, bir köşesi kesik, yassı bir sandık üzerine gerilmiş tellerden oluşan, tırnak adı verilen çalgıçlarla çalınan ince saz çalgısı:
Kanunun ilk kez Farabi tarafından yapıldığı söylenir.

kânun
isim, eskimiş, (kâ:nu:nu), Arapça kānūn
Eski takvimde yer alan kânunusani, kânunuevvel ay adlarında geçen `ateş ocağı` anlamındaki söz:
"Eski tabirle kânunları yani aralık ve ocak aylarını sevmem." - Burhan Felek

Türk İşaret Dili
Parmak Alfabesiyle Gösterilişi

TDK Güncel Sözlük'te yer alan "kanun" sözcüğüyle ilgili bazı açıklamalar yukarıda verilmiştir.

Buna göre "kanun" sözcüğünün,

I. Anlamları
II. Zıt anlamı
III. Eş seslisi
IV. Türk işaret dili alfabesiyle gösterimi
V. Kullanıldığı şiirler

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve IV.
B) I, II ve V.
C) II, III ve V.
D) I, III ve IV.

46. Kuğul kuğul ötüşüyor <u>kumrular</u>
I
Çağlayıp akıyor <u>bulanık sular</u>
II
Meleşir <u>koyunlar, körpe kuzular</u>
III
Açtı <u>bahar çiçekleri</u> Ada'nın
IV

Bu dizelerde numaralanmış bölümlerden hangisinde özne yanlış gösterilmiştir?

A) I
B) II
C) III
D) IV

47. Hıdrellez Bayramı'yla büyük benzerlikleri olan Mayıs Yedisi, Karadeniz Bölgesi'nin Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde, yılın bereketli ve sağlıklı geçmesi amacıyla kutlanan mevsimlik bayramlardan biridir. Miladi takvime göre 20 Mayıs'a denk geldiğinden bu tarihte kutlanan Mayıs Yedisi'ne "Su Bayramı" ve "Deniz Bayramı" da denilmektedir. Mayıs Yedisi'nin Çepnilerden kaldığı rivayet edilmektedir. Bu rivayete göre Çepniler, Mayıs Yedisi'nde yaylaklara çıkmadan önce denizde kendilerini ve hayvanlarını yıkar; deniz havası alarak sağlık, güç ve moral kazanır, sonbahara kadar denizle vedalaşırlarmış. Giresun il merkezindeki kutlamalar Aksu Irmağı'nın denize döküldüğü yerde yapılmaktadır. Burada deniz suyuyla temas edilir, "derdim belam denize" denilerek denize taş atılır, Giresun Adası'nın etrafı teknelerle dolaşılır. Giresun'da yapılan Mayıs Yedisi törenleri günümüzde Uluslararası Karadeniz Aksu Festivali olarak kutlanmaktadır.

Bu metinde "Mayıs Yedisi"yle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir?</u>

A) Törenin hangi amaçla yapıldığına
B) Ülkemizde hangi bölgelerde yapıldığına
C) Her yıl aksatmadan gerçekleştirildiğine
D) Törende yapılan faaliyetlere

48. "Aynı ve Zıttı" oyunu evde iki veya daha fazla kişiyle oynanabilecek bir kelime oyunudur. Bu oyun için öncelikle ilk oyuncu zıt anlamlısı bulunan bir sözcük söyler, ikinci oyuncu sözcüğün zıttını, üçüncü oyuncu ise ikinci oyuncunun söylediği sözcüğün yakın veya eş anlamlısını söyler, böylece oyun devam eder. Doğru sözcük söylenmediğinde o oyuncu oyunu kaybeder. Bu kelime oyununu oynayan 3 arkadaş Zeynep, Esra ve Selma oyuna Zeynep'in "coşkulu" sözcüğünü söylemesiyle başlarlar. Ardından Esra bir sözcük söyler ve sıra Selma'ya gelir.

Selma doğru sözcüğü söyleyerek oyuna devam ettiğine göre hangi sözcüğü söylemiştir?

A) Hareketli
B) Durgun
C) Tezcanlı
D) Aceleci

49. "Evde yapılan pastalar sağlıklıdır."
cümlesinin öge dizilişi ile aşağıdakilerden hangisi aynıdır?

A) Okulda ders çalışmak için toplandık.
B) Sınavdaki sorular zordu.
C) Bahçede oynayan çocukları çağırdı.
D) Sende benim bir kitabım var.

50. Tüm dünyada yanlış, gereksiz, etkisiz veya yüksek maliyetli ilaç kullanımı çeşitli boyutlarda sorunlara neden olmaktadır. Bu etkiler arasında hastalık ve ölüm oranlarında artış olması, ilaçların yan etki riskinin artması, kaynakların yanlış tüketilmesiyle sonuçta temel ilaçlara bile ulaşılabilirliğin azalması, acil ve temel ilaçlara karşı gelişebilecek dirence dayalı olarak tedavinin ekonomik ve sosyal maliyetinin artması sayılabilir. Bu nedenlerden dolayı dünyada çeşitli çözüm yolları üretilmeye, geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda "Akılcı İlaç Kullanımı (AİK)" çalışmaları başlatılmıştır.

Bu parçaya göre,

I. Bilinçsiz ilaç kullanımı hastalıklara karşı direnç oluşturmaktadır.

II. Akılcı ilaç kullanımı sayesinde ilaç kullanımındaki ekonomik ve sosyal maliyet artmaktadır.

III. AİK, Dünya Sağlık Örgütü tarafından başlatılmış bir çalışmanın kısaltılmasıdır.

IV. Akılcı olmayan ilaç kullanımı birçok sorunu da beraberinde getirmiştir.

yargılardan hangileri çıkarılabilir?

A) I ve II.
B) II ve III.
C) II ve IV.
D) I ve IV.

51.

I. Sıvı veya tane durumunda olan şeyleri bulundukları kaptan başka bir yere boşaltmak

II. Akıtmak, düşürmek

III. Saçmak, serpmek

"Dökmek" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Sokak hayvanları için gözyaşı dökmesi, ne kadar hassas olduğunun göstergesiydi.
B) Her sabah tavuklara yem döker, sonra kahvaltısını yapardı.
C) Sonbaharda yapraklarını döken ağaçların hüznüne eşlik ediyordu yağmurlar.
D) Şişedeki suyu çiçeklere dökerken bir yandan da onlarla konuşurdu.

52. Özne; yüklemin bildirdiği işi yapan, yüklemin bildirdiği durumu üzerine alan ögedir.
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne <u>yanlış</u> gösterilmiştir?

A) Trafikte yaşanan <u>öfke duygusu</u>, güvenli sürücülük yeteneğini olumsuz etkiler.
B) <u>Öfkenin pek çok hastalığın ilerlemesinde çok önemli etkileri olduğu</u> bilinmektedir.
C) 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde <u>Şehit Aybüke Öğretmen</u> unutulmadı.
D) <u>Muhtaç olduğun kudret,</u> damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

53. Eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiğinin belirtildiği cümlelere amaç-sonuç cümleleri denir.
Buna göre aşağıdakilerden hangisi amaç-sonuç cümlesi <u>değildir</u>?

A) Çevresindekileri hayal kırıklığına uğratmamak için aylarca çalıştı.
B) Geleceğe nefes olsun diye on bir milyon fidan dikimi etkinliği gerçekleştirildi.
C) Tüm bu yaşananlara üzüldüğü için yetkili kişilerle görüşmek istedi.
D) Diktirdiği elbiselerini almak üzere kasabadaki terziye gitti.

54. 8-A sınıfı öğrencileri, öğretmenleri eşliğinde virgülün kullanımıyla ilgili bir oyun oynarlar. Oyunda gruplar verilen süre içerisinde ellerindeki kağıtlardaki virgülün görevlerini ve örnekleri birleştirmeleri gerekir. Yarışma sonunda grupların verdiği cevaplar şu şekildedir:

I	II	III	IV
1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Ret, kabul veya teşvik bildiren sözcüklerden sonra konur.)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Eş görevli kelime veya kelime gruplarını ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.)	1. Yarın sizin yanınıza uğramayı düşünüyorum, dedi. (Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.) 2. Okumayı, yazmayı öğrendi. (Eş görevli kelime veya kelime gruplarını ayırmak için konur.) 3. Sevgili Öğretmenim, (Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur.)

Buna göre tüm örneklerde doğru eşleştirmeyi yaparak birinci olan grup hangisidir?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

CEVAP ANAHTARI

1. **Metinde yay ayraçla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.**

Haber fotoğrafçılığı bir haber ya da mesajı yaymak amacıyla yapılır (.) Bu fotoğraflar genellikle televizyon (,) dergi (,) gazete ve internet haber siteleri gibi yerlerde yayımlanır (.) Haber fotoğrafçıları (,) haber değeri olan olayları fotoğraflarla anlatırlar (.) Peki (,) haber fotoğrafçısı olmak için ne yapmak gerekir (?)

2. Oktay Sinanoğlu 28 yaşında profesör olarak "Dünyanın En Genç Profesörü" unvanını almıştır. Sinanoğlu 1973 yılında Alexan der von Humbo ldt adına verilen bilim ödülünü alan ilk insandır. 1975 yılında da Japonya'nın ülke dışındaki bilim adamlarına verdiği en büyük ödül olan Japan's İnternational Outstanding Scientist ödülünü almıştır. Aynı yıl Türkiye Cumhuriyeti Profesörü unvanını almıştır.
Türkiye'de bulunduğu yıllarda Türkçe ve Türk Ulusal Kimliği üzerine çalışmalar yapmıştır. Türkçeyi korumakla ilgili birçok kitap yazmıştır. Bye bye Türkçe, Türkçe Giderse Türkiye Gider, Bir New York Rüyası.
Bu metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

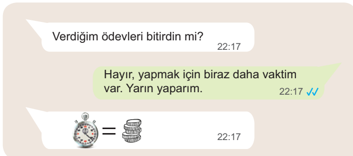
Karşılaştırma, Örneklendirme

3

3. **Verilen cümlelerde yüklemlerin altı çizilmiştir. Doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y yazınız.**

(Y) Sarkaç, bir ipin ucuna bağlanan bir kütleyle oluşturulan <u>düzenektir.</u>
(D) Bir cisimde biriktiği kabul edilen enerjiye potansiyel enerji <u>denir.</u>
(D) Her cismin sürtünmesi <u>farklıdır.</u>
(Y) Sürtünme kuvveti oluşur <u>iki yüzeyin birbirine temas ettiği yerde.</u>
(Y) Bir düzenekte desteğin yerini <u>değiştirebileceğinizi</u> düşünün.

4. **Görselde bir öğretmen ve öğrencisinin karşılıklı mesajlaşması vardır. Son atılan mesaj öğretmene aittir. Öğretmen bu mesajıyla bir atasözünü anlatmak istemiştir. Bu atasözünü yazınız.**

Vakit, nakittir.

4

5.

Bu görsele bakarak kar taneleri için söylenebilir olan cümlelere + işareti koyunuz.

(+) Kar taneleri birbirinin tıpatıp aynısı değildir.
(+) Kar taneleri simetrik şekillerden oluşmuştur
(-) Kar tanelerinin yere düşme sıklığı farklıdır.

6. Arda 18 yaşındadır. "Farklı gezegenlerde olsaydın kaç yaşında olurdun?" sorusunun cevabını araştırmış. Merkür, Mars, Venüs, Uranüs ve Jüpiter gezegenlerinde kaç yaşında olabileceğini bulmuştur. Arda'nın yaptığı araştırma sonucu ile ilgili bilinenler şunlardır:
Uranüs, Arda'nın yaş olarak en küçük olduğu ikinci gezegendir.
Venüs'te; Merkür'de olduğundan küçük, Mars'ta olduğunda büyüktür.
Jüpiter'de Mars'ta olduğundan daha küçüktür.
Gezegenlerde yaşı en fazla 74, en az 1 olduğuna göre hangi gezegende yaşı 74 olur?

Merkür

5

7. **Etkinlikteki cümlelerde geçen "bırakmak" sözcüğünün anlamları verilmiştir. Bu anlamlar doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.**

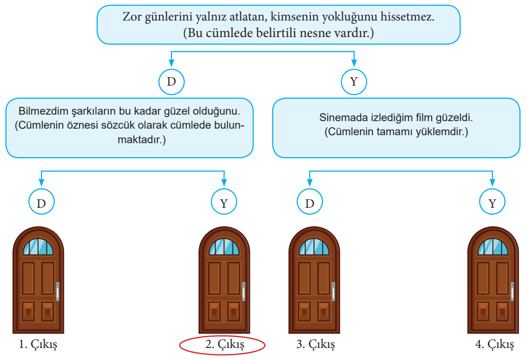
Sıra No	Cümle	Anlamı	D/Y
1	Mermer masaya bir yirmi beşlik bıraktı.	Düşürmek	Y
2	Gezmeyi haftaya bıraktık.	Bir işi başka bir zamana ertelemek	D
3	Acaba eldivenlerimi nerede bıraktım?	Unutmak	D
4	Onda anlamadığı işi ehline bırakmak meziyeti vardı.	Kendi işine son vermek	Y
5	Eşyamı size bırakacağım.	Korunmak için vermek	D
6	Saçlarını omzuna bırakmış.	Saklamak	Y
7	Bizim komşu bütün malını Kızılay'a bırakmış.	Sahiplik hakkını başkasına vermek	D
8	Bıraksam beyaz bir çift güvercin gibi uçarlar mı?	Özgürlük vermek	D
9	Mahalle arasındaki küçük dükkânını bırakarak şehrin başka bir tarafında bir eve yerleşti.	Satmak	Y

6

8. Aşağıdaki cümlelerde koyu renkle yazılan bölümlerin, cümlenin hangi ögesi olduğunu yazınız..

	Cümleler	Ögesi
Örnek	Ağaçların altında saatlerce kitap okumayı çok **seviyordu.**	**Yüklem**
1	**Yeni aldığımız evi** annemle güzel bir şekilde temizledik.	Belirtili Nesne
2	Çok geçmeden olay yerine **akrabaları ve komşuları** akın etti.	Özne
3	**Eski komşumuz** bahçeli evini satmayı düşünmüyormuş.	Özne
4	**Akla karayı seçtim** kitaptaki ilk soruyu çözerken.	Yüklem
5	Babam, **bu şehrin eskiden beri en iyi diş doktoruymuş.**	Yüklem
6	**Türkçe**, dünyanın en eski, en güzel dillerinden biridir.	Özne
7	Dün **trenin penceresinden** seyrettim el sallayan çocukları.	Yer Tamlayıcısı
8	O anı hatırlayınca gözlerimden **iki damla yaş** düştü.	Özne
10	Arkadaşıma doğum gününde hediye etmek için **güzel bir kitap** aldım.	Belirtisiz Nesne
11	Sayısız kitabın bulunduğu bu kütüphaneyi geçen yüzyılın başlarında **Avrupalı bilim adamları** ziyaret etmişler.	Özne

9. **Aşağıdaki cümlelerle ile ilgili verilen bilgilerin doğru olanlarını takip edersek kaç numaralı çıkış kapısına varırız?**

10. **Verilen paragraflarda hangi düşünceyi geliştirme yolu veya yollarının kullanıldığını bularak belirtilen yere yazınız.**

Merak olmadan bilim olmaz. Yeni kavramların ve yeni teorilerin gelişmesini sağlayan insanın merak duygusudur. Albert Einstein kendinden bahsederken "Hiçbir özel yeteneğim yok; yalnızca merak tutkusu olan bir insanım." demiştir.

Tanık Gösterme

Başarılı insanları diğerlerinden ayıran önemli özelliklerden biri zekâlarından çok, ne kadar meraklı bir insan olduklarıdır. Merak dürtüsü, hem insanın hem de bilimin ilerlemesinin itici gücüdür. Merak eden insan, merak etmeyenden daha çok kendini geliştirebilir.

Karşılaştırma

İnsanlık tarihindeki bütün keşifler ve buluşlar merak sayesinde olmuştur. İnsanlar gördüklerinin ötesini merak ettikleri için dünyanın yuvarlak olduğunu, güneşin neden akşamları kaybolduğunu ve dünyanın döndüğünü keşfetmişlerdir.

Örnekleme

Merak, yaşamımıza anlam katan, bireyi bilmeye karşı motive ederek öğrenmeyi kolaylaştıran, bilişsel süreçlerde haz mekanizmalarımızı uyaran, yaratıcığın lokomotifi olan ve nihayetinde uygarlıkları geliştiren fonksiyonel bir mekanizmadır. Ya da insanı insanlaştıran yaşam enerjisidir.

Tanımlama

Her biri keşfedilmeyi bekleyen birer yıldız olan çocuklar, bazen cevaplanması zor sorular sorarlar. Ama onların bu merak dürtülerine ilgisiz kalan çevre, onların bu dürtülerini köreltir. Çocuklar zamanla özgünlüklerini kaybedip büyükler gibi sıradanlaşırlar.

Benzetme

Türkiye PİSA' da OECD ülkeleri ortalamalarına yaklaştı. 2015'te 72 ülke arasından, fende 51. iken 39. sıraya yükseldi. Matematikte üç yıl önceki testte 48. sırada iken 42. sıraya çıkan Türkiye okuduğunu anlamada 49. sıradan 40. sıraya yükseldi.

Sayısal Verilerden Yararlanma

11. **Tabloda verilen cümlelerin ilgili olduğu alanı işaretleyiniz.**

	Cümleler	Amaç-Sonuç	Neden-Sonuç	Koşul-Sonuç
1	Merakın yeşertilmesi için öğrenciler soru sormaya cesaretlendirilmelidir.	x		
2	Merak etmezsen kendini geliştiremezsin.			X
3	Öğrenmek istiyorsanız merak edin; öğretmek istiyorsanız merak ettirin!			X
4	Merak duygusu körelen insanın hayatla bağı kopar.		X	
5	Düşünmeyi artırmak için düşünülecek konulara merak uyandırmak gerekiyor.	X		
6	Ne kadar düşünüyorsak o kadar merak ederiz; ne kadar merak ediyorsak o denli düşünürüz.			X
7	Soru soran konuyla ilgili bir şeyleri merak ettiği için sorar.		X	
8	İnsan; zihnindeki sorulara, belirsizliklere ve çelişkilere son vermek için çaba gösterir.	X		
9	Çocukların merak duyguları arttığı için daha çok araştırdılar.		X	

12. **Verilen atasözlerini, anlamlarıyla örnekteki gibi eşleştiriniz.**

Atasözleri				Anlamları
Bugünün işini yarına bırakma.	1	1-A	A	Yapılması gereken bir işin ertesi güne bırakılması iyi değildir.
Bilmemek ayıp değil öğrenmemek ayıptır.	2	2-D	B	Hayvan öldüğünde geriye onun için kullanılan nesneler kalır, insanlar öldüğünde ise yaptıkları eserler arkasında kalacaktır.
Bilgisiz insan meyvesiz ağaca benzer.	3	3-E	C	İnsanlar, yokluğunu çektikleri şeyler için olmayacak hayaller, düşler kurar.
Her düşüş, bir öğreniş.	4	4-F	D	İnsanın her şeyi bilmemesi kusur değildir ama bilmediği bir işi öğrenmeden yapmaya kalkışması kusurdur.
Hayvan ölür semeri kalır, insan ölür eseri kalır.	5	5-B	E	Okuyup bilgi sahibi olmayan cahil kişiler, meyvesiz ağaçlar gibi insanlığa fayda sağlamazlar.
Aç tavuk kendini arpa ambarında sanır.	6	6-C	F	Kişi her yanlış davranışının acı sonucundan bir ders almalıdır.

13. **Verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramlar ile doldurunuz.**

özne	gov	çizgi roman
makale	nesne	tanımlama
haber yazısı	fıkra	kişiler
ana fikir		

- Bir dizi çizimden ya da karikatürden oluşan gazete ve dergilerde bölüm bölüm ya da kitap biçiminde yayımlanan romana ....çizgi roman... denir.
- İnternette gezindiğiniz vakit bazı sitelerin diğerlerinden farklı olarak uzantılara ya da kısaltmalara (gov, edu, org vb.) sahip olduklarını görürsünüz. Hükümet kuruluşları tarafından kullanılan web uzantısına ....gov.......... denir.
- Cümle içinde yüklemlerin bildirdiği işi yapan insanları ya da varlıkları belirten cümle ögesine ....özne....... denir.
- Bir varlığın, bir kavramın ne olduğunu, ne anlama geldiğini açıklamaya, belirtmeye ...tanımlama...... denir.
- Herhangi bir konuda bilgi vermek, bir gerçeği ortaya koymak, bir tezi kanıtlamak veya bir düşünceyi savunmak amacıyla kaleme alınan yazılara ....makale....... denir.
- Yazarın günlük olaylar hakkındaki görüşlerini, düşüncelerini ayrıntılara inmeden anlattığı gazete ve dergilerde yayımlanan kısa düşünce yazılarına ....fıkra..... denir.
- Bir parçada, metinde ya da paragrafta anlatılmak istenen asıl düşünceye, verilmek istenen asıl mesaja ....ana fikir..... denir.
- Cümlede yüklemin bildirdiği ve öznenin yaptığı işten etkilenen ögeye ....nesne..... denir.
- Toplumda veya tabiatta meydana gelen çeşitli olay, durumla ilgili bilgilerin halka duyurulması amacıyla hazırlanan yazılara .....haber yazısı.. denir.
- Bir olay yazısında olayın oluşmasında etkili olan ya da olayı yaşayan insanlara ....kişiler.......... denir.

14. Aşağıdaki cümlelerde soru sözcükleri hangi ögeyi buldurmaya yöneliktir?

Elimdekinin ne olduğunu **kim** söyleyecek?	**Özne**
Annesi çocuğa Antalya'dan **ne** getirmiş?	Belirtisiz Nesne
Yarın okulda **kimi** göreceksiniz?	Belirtili Nesne
İki gündür aradığın gömlek **neredeymiş**?	Yüklem
Okulun en çalışkan öğrencisi **kimdi**?	Yüklem
Ankara'dan sonra **nereye** gidecekler?	Yer Tamlayıcısı
Bu ürünü **nereden** temin edebilirim?	Yer Tamlayıcısı
O dağın zirvesine çıktığında ilk **neyi** gördün?	Belirtili Nesne
Okuma dersinde **hangi** kitabı okuyorsun?	Belirtili Nesne
Okula gelen yeni öğretmen **nereliymiş**?	Yüklem
Herkesin hayran olduğu arabayı **kimden** aldın?	Yer Tamlayıcısı
Amcasının geleceğini **kime** haber verdin?	Yer Tamlayıcısı
Çocuklar oyun oynasın diye babası çocukları **nereye** götürdü?	Yer Tamlayıcısı

15. Verilen cümlelerin ögelerini bulunuz.

-Büyük denizci Piri Reis'in Osmanlı'nın denizci kenti olan Gelibolu'da doğduğu kabul edilmektedir.
Özne — Yüklem

Ben Gizli Özne
-Bilim insanı Marie CURİE (Mari KURİ)'nin hayatını konu edinen bir kitap okudum.
Belirtisiz Nesne — Yüklem

-Yeni satın aldığımız yazılım programı işimizi kolaylaştıracak.
Özne — B.li N. — Yüklem

-Ticari olmayan bir organizasyon tarafından yürütülen Mars One (Mars Van) projesi Mars üzerinde ilk insan kolonisini kurmayı amaçlıyor.
Özne — Belirtili Nesne — Belirtili Nesne — Yüklem

16. Karışık olarak verilen sözcükleri istenilen öge dizilişine uygun cümleler haline getiriniz.

Örnek:

aradığı konuyu- gösterdi- bilgisayar görevlisi- kendi- bilgisayarında

nesne / özne / yüklem
Kendi bilgisayarında aradığı konuyu bilgisayar görevlisi gösterdi.

insanlara- teknoloji- üreten- firmalar- gösteriyor- kolaylık

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

Teknoloji üreten firmalar insanlara kolaylık gösteriyor.

doğdu- Savur- ilçesinde- Aziz Sancar- Mardin'in

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

Aziz Sancar Mardin'in Savur ilçesinde doğdu.

edenlerdir-hizmet- bilime- taht- gönlünde- insanların- kuranlar

özne / yüklem

İnsanların gönlünde taht kuranlar bilime hizmet edenlerdir.

iyimserlerle- kötümserlerin- oranı- gücüne- manevi- insanın- bağlıdır

özne / yer tamlayıcısı / yüklem

İyimserlerle kötümserlerin oranı insanın manevi gücüne bağlıdır.

17. Metinlerde kullanılan düşünceyi geliştirme yolu veya yollarını altlarına yazınız.

Bilimin gelişmesi 1800'lü yıllarda keşiflerin yönünü değiştirdi. Birçok gezgin bilimsel araştırmalar yapmak amacıyla yolculuklara çıktı. Ünlü kaptan James Cook (Ceymis Kuk) Büyük Okyanus'ta pek çok yolculuk gerçekleştirdi ve deniz haritaları hazırladı. Doğa bilimcisi Alexsander Von Humbolt (Aleksandıe Von Humbolt) Güney Amerika'nın kuzeybatısında kelebekler, bitkiler ve yer bilim üzerine keşifler yaptı.

(................................Örnekleme.........................)

Dünya her geçen gün yeni teknolojik araç gereçlerle donatılmaktadır. Bu gelişmeler hayatımıza sayısız fayda sağlamaktadır. Bununla birlikte teknoloji kullanımı üzerindeki kontrolümüzü kaybetmemize gerekmektedir. Teknolojik ürünleri kullanırken ölçüsüz ve sınırsız kullanırsak sağlığımızı kaybederiz, ailemizin üyeleriyle ve diğer insanlarla ilişkilerimizde ciddi sorunlar yaşarız. İşte bu duruma "teknoloji bağımlılığı" denir.

(................................Tanımlama..........................)

Günümüzde TÜİK kayıtlarına göre kimya sektörü girişimcilerinin %38,6'sı İstanbul, %6,6'sı İzmir, %6,5'i Ankara, %5,4'ü Bursa'da yer almaktadır. Bu iller kimya sektörü ihracatının yaklaşık %57'sini oluşturmaktadır. Kimya sektöründe faaliyet gösteren tesislerin yaklaşık %96'sı küçük ölçekli, %2,5'i orta ölçekli ve %1,5'i büyük ölçekli işletmelerdir.

(....................Sayısal Verilerden Yararlanma..................)

Bulutlar arasında atlayıp sıçrayan dev elektrik kıvılcımlarına şimşek denir. Bu kıvılcım yeryüzüne, mesela bir binanın, bir tarlanın ortasındaki yaşlı bir armut ağacına ve yağmurdan korunmak için o ağacın altına sığınmış gariban bir çobanın yakınında bir yerlere düşerse yıldırım olur. İşte, şimşek ile yıldırım arasındaki fark budur: Şimşek çakar, yıldırım düşer.

(............Örnekleme - Karşılaştırma - Tanımlama..........)

18. Verilen cümlelerin başına amaç-sonuç anlamı taşıyorsa (A) sebep-sonuç anlamı taşıyorsa (S), koşul-sonuç anlamı varsa (K) yazınız

(A) Hayatı iyi karşılamanın sırrını bulabilmek için her şeyden önce gülümsemeyi öğrenmeliyiz.

(S) Güler yüz her şeyden önce insana cesaret verir çünkü güler yüzlü insanlar her kusuru hoş gören, affeden insanlardır.

(S) Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdaki asık bir suratla sizi dinlediği için konuşma hevesiniz kırılır.

(K) Karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbete renk kattığını görürseniz konuştukça konuşasınız gelir.

(S) Bir çocuğun her kusuru yapabileceğini ve bütün bu kusurların affedilmeye layık olduğunu önceden kabul ettiğimiz için çocuk karşısında gülümser bir yüz takınırız.

(S) Bu dünya öyle çatık kaşla dolaşmaya, başkalarının kalbini kırmaya değer bir dünya olmadığından güler yüzlü insanlar arasında yaşayanların hayatı daha tatlıdır.

19. Fen bilgisi dersinde "Çevre ve Geri Dönüşüm" ile ilgili yaptığı araştırmayı arkadaşlarına sunan Arif, kaynak bölümüne gelince http://www.csb.gov.tr adresini kullandığını özellikle vurgulamıştır.

Bu konuda Arif'in vermek istediği mesaj nedir?

......................En güvenilir bilgiye ulaşılacak sitenin "gov" olduğunu vurgulamak istemiştir.......................

Bilimsel konularda araştırma yaparken hangi internet uzantılarını kullanmalıyız? Neden?

.........Araştırmalarımızda gov / edu uzantılarını kullanmalıyız. Bunlar en güvenilir bilgi kaynaklarıdır...........

20. Verilen ifadeleri örnekteki gibi koşul-sonuç oluşturacak şekilde birleştirerek tek cümle haline getiriniz.

Koşul	Sonuç
Trafik sorununa çözüm bulunmalı.	Kelime hazinem ve hayal gücüm gelişiyor.
Düzenli bir şekilde kitap okuyorum.	Toplum içinde saygınlığımız artacaktır.
Çevremizi temiz tutmamız gerekiyor.	Öğretmenlerimiz bize her konuda yardımcı olabilirler.
Her öğrenci okul kurallarına uymalıdır.	Daha düzenli bir şehirde yaşayabiliriz.
Öğretmenlerimizle iletişim içinde olmalıyız.	Okulumuzda güvenli ve huzurlu bir ortam oluşur.
İnsanlara karşılı saygılı ve dürüst davranmalıyız.	Doğanın dengesi korunmuş olacak.

1. Trafik sorununa çözüm bulursak daha düzenli bir şehirde yaşayabiliriz.
2. Düzenli bir şekilde kitap okursam kelime hazinem ve hayal gücüm gelişir.
3. Çevremizi temiz tutarsak doğanın dengesi korunmuş olur.
4. Her öğrenci okul kurallarına uyarsa okulumuzda güvenli ve huzurlu bir ortam oluşur.
5. Öğretmenlerimizle iletişim içinde olursak öğretmenlerimiz bize her konuda yardımcı olabilirler.
6. İnsanlara karşı saygılı ve dürüst davranırsak toplum içinde saygınlığımız artacaktır.

21. Einstein'ın (Aynştayn) yaşamında dönüm noktası olan olaylardan biri, daha beş yaşındayken babasının ona bir pusula armağan etmesiydi. Einstein, bu basit aygıttan çok etkilenmişti. Babası onun doğaya olan ilgisini desteklerken annesi de özellikle müziğe olan ilgisini destekledi. Amcasının ona verdiği bir buhar makinesi de onu aynı ölçüde etkilemişti.

Metinde geçen bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri bularak belirtilen alana yazınız.

Dönüm Noktası: Bir olayın yeni bir duruma geçme zamanı

Doğa: Kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi, tabiat, natür

Etkilenmek: Etkiye uğramak, müteessir olmak

Desteklemek: Arka olmak, arka çıkmak

Buhar: Isı etkisiyle sıvıların ve bazı katıların dönüştükleri gaz durumu

Armağan: Birini sevindirmek, mutlu etmek, onurlandırmak, kutlamak için veya anı olarak verilen şey, hediye

Pusula: Üzerinde kuzey güney doğrultusunu gösteren bir mıknatıs iğnesi bulunan ve yön tespit etmek için kullanılan kadranlı araç, yön belirteci

22. Verilen cümlelerden, ögelerine ayırmada yanlışlık yapılanlara (Y), doğru olanlara (D) yazınız.

	Cümleler	Doğru	Yanlış
1	Ali/ birkaç fesleğen yaprağını /kokladı.	D	
2	Cesaret,/ korkuya direnmek ve ona/ galip gelmektir.		Y
3	Kardeşi /yorgandan/ dışarıda kalan ayaklarını /gıdıkladı.		Y
4	Evin küçük bahçesindeki saksıların içinde/ fesleğenler/ vardı.	D	
5	Kızarmış ekmek kokan odada/ çaydanlık /kaynardı.	D	

23. Aşağıda verilen öge dizilişlerine uygun cümleler yazınız.

1. Özne/ Yüklem
Öğrenci cevapları incelenir.

2. Belirtili Nesne/ Özne/ Yer Tamlayıcısı / Yüklem
Öğrenci cevapları incelenir.

3. Yüklem/ Belirtisiz Nesne/ Yer Tamlayıcısı/ Özne
Öğrenci cevapları incelenir.

4. Yer Tamlayıcısı /Yer Tamlayıcısı/ Yüklem/ Özne
Öğrenci cevapları incelenir.

5. Belirtili Nesne/Yer Tamlayıcısı/ Yüklem/
Öğrenci cevapları incelenir.

24. C
25. B
26. C
27. B
28. A
29. C
30. B
31. B
32. A
33. A
34. C
35. D
36. D
37. B
38. C
39. D
40. A
41. D
42. C
43. B
44. D
45. D
46. D
47. C
48. B
49. B
50. D
51. C
52. A
53. C
54. D

meb.gov.tr